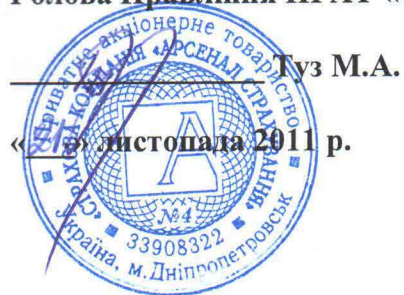

«Затверджую»

Голова Правління ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»

ЗМІНИ № 2

до ПРАВИЛ

**ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА СТИХІЙНИХ ЯВИЩ**

**затверджених Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України
01.08.2006р. за № 1061938**

2011 г.

1. Додати до Правил пункт 2.2.11 в наступній редакції:

«2.2.11. Тварини, птахи та промислова риба на умовах, зазначених в Додаткових умовах добровільного страхування тварин, що зазначені в Додатку 2 до цих Правил.»

2. Додати до Правил пункт 4.1.3 в наступній редакції:

«4.1.3. Сільськогосподарських ризиків на умовах, зазначених в Додаткових умовах добровільного страхування тварин, що зазначені в Додатку 3 до цих Правил.»

3. Додати до Правил Додаток 2 «Додаткові умови добровільного страхування тварин» що додається.

4. Додати до Правил Додаток 3 «Додаткові умови добровільного страхування сільськогосподарських ризиків», що додається.

5. Додати до Додатку 1 Правил Таблицю 1(дод.) в редакції, що додається.

6. Всюди за текстом Правил текст «Закрите акціонерне товариство “Страхова компанія “АРСЕНАЛ – ДНЕПР”» замінити текстом «ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ”»

7. Всі інші положення Правил “Добровільного страхування від вогневих ризиків та стихійних явищ”, зареєстрованих Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 01.08.2006р. за № 1061938, залишаються незмінними.

Додаток №2
до Правил добровільного страхування
від вогневих ризиків та стихійних явищ

Додаткові умови
добровільного страхування тварин

1. За договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил на умовах, зазначених в цих Додаткових умовах, Страховик відшкодовує збитки, завдані тваринам, що спеціально визначаються в Договорі страхування, внаслідок настання страхових випадків, з числа зазначених в цих Додаткових умовах.

2. На підставі цих Правил, відповідно до цих Додаткових умов ПРАТ "СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» укладає договори страхування з юридичними особами і дієздатними фізичними особами (далі за текстом - Страхувальниками), що мають майнові інтереси, які не суперечать закону щодо тварин, птахів або риби, якими вони володіють, користуються або розпоряджаються:

- за правом власності;
- за договором найму, оренди;
- за дорученням;
- на інших законних підставах.

Страхувальником у договорі страхування може бути призначена особа (Вигодонабувач), яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування.

Договір страхування може бути укладений щодо тварин, в яких мають майновий інтерес треті особи. При цьому за таким договором страхування призначення Вигодонабувача є обов'язковим. Таким Вигодонабувачем повинна бути призначена така третя особа або інша вказана нею особа, яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку.

3. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням тваринами, птахами або рибою, зазначеними в договорі страхування.

4. На підставі цих Правил та відповідно до цих Додаткових умов можуть бути застраховані:

4.1. Велика рогата худоба, вівці та кози у віці від 6-ти місяців, а також молодняк цих тварин;

4.2. Свині у віці від 4-х місяців, а також їх молодняк;

4.3. Коні у віці від 1-го року, а також молодняк цих тварин;

4.4. Вівці, кози, віслюки, мули - віком від одного року, а також молодняк цих тварин;

4.5. Птахи на птахофермах, а також молодняк цих птахів;

4.6. Кролики у віці від 4-х місяців, а також молодняк цих тварин;

4.7. Хутрові звірі у віці від 6-ти місяців, а також молодняк цих тварин;

4.8. Сім'ї бджіл (у вуликах);

4.9. Товарна риба, що вирощується в ставках та інших водоймах (включаючи вартість мальків), в спеціалізованих підприємствах з повносистемним рибним господарством (включаючи виборозведення);

4.10. Тутовий шовкопряд та кокони тутового шовкопряда в господарствах.

4.11. На умовах, окремо зазначених в договорі страхування, що відповідають цим Додатковим умовам до Правил та не суперечать чинному законодавству, можуть бути застраховані інші тварини, що не зазначені в п.п. 4.1.-4.10. цих Додаткових умов до Правил.

5. При настанні страхового випадку, відповідно до цих Додаткових умов, Страховик відшкодовує розумні та доцільні витрати, які були здійснені з метою відвернення або зменшення розміру збитків, що виникли внаслідок настання страхового випадку, а також порятунку застрахованих тварин. Розмір відшкодування таких витрат не може перевищувати 1% від страхової суми застрахованих тварин, з якими стався страховий випадок, якщо інше не передбачене в договорі страхування. У будь-якому разі сума відшкодувань за такі витрати разом

з сумою відшкодування за загиблих, забитих або викрадених тварин не може перевищувати страхової суми, встановленої у договорі страхування щодо таких тварин.

6. Згідно з цими Додатковими умовами, при страхуванні тварин можуть бути також додатково застраховані наступні доцільні витрати, які здійснюються при настанні страхових випадків:

6.1. Витрати та збитки, зазначені в договорі страхування, пов'язані з настанням страхового випадку та його наслідками (оплата робіт рятувальних служб, лабораторні дослідження, заходи щодо ліквідації та профілактики карантинних захворювань тварин, дезінфекції території та т.ін.).

6.1.1. Доцільність та умови страхування витрат, зазначених у п. 6.1, визначаються Страховиком. У будь-якому разі загальна сума виплат не може бути більше страхової суми, встановленої в договорі страхування щодо тварин, з якими стався страховий випадок.

7. На загальних умовах на страхування не приймаються:

7.1. Тварини, якщо вони хворі, виснажені або заражені паразитами;

7.2. Тварини, що знаходяться в зоні карантину щодо інфекційних захворювань, окрім видів тварин, що не сприятливі до цього захворювання;

7.3. Тварини, при останньому дослідженні яких встановлена позитивна реакція на бруцельоз, туберкульоз, лейкоз або інші інфекційні захворювання або були встановлені ознаки гострого болю, кровотечі, знервованості;

7.4. Тварини, що знаходяться у стані допологового або післяпологового лежку.

8. На додаткових умовах можуть бути прийняті на страхування:

8.1. Сільськогосподарські тварини, зазначені в п. п. 4.1.- 4.3., 4.7. цих Додаткових умов, що не мають ідентифікаційних ознак (тавро, бирка та т.ін.).

8.2. Тварини, зазначені в п.7. цих Додаткових умов.

8.3. Вагітна тварина та її плід.

9. Страховими ризиками, на випадок яких може бути укладено договір страхування на умовах цих Додаткових умов до Правил, можуть бути:

9.1. «Загибель в результаті пожежі, механічного або термічного впливу та задимлення, що її супроводжують»

9.2. «Загибель в результаті удару блискавки».

9.3. «Загибель в результаті вибуху».

9.4. «Загибель в результаті падінням пілотованих літальних об'єктів або їхніх частин»

9.5. «Загибель в результаті стихійних лих»

Усі формулювання страхових ризиків згідно з Правилами.

10. При страхуванні молодняка тварин договором страхування можуть бути передбачені додаткові обмеження щодо причин та обставин настання страхових випадів, з числа зазначених в п.9.1 – 9.5 цих Додаткових умов до Правил.

11. За бажанням Страхувальника можуть бути застраховані окремі тварини, види та вікові групи тварин або все поголів'я.

12. Виробники та інші племінні, особливо цінні тварини (у тому числі занесені в Державну племінну книгу), а також тварини, що живуть вдома поруч з людиною, можуть бути застраховані індивідуально на умовах, що відповідають цим Додатковим умовам до Правил та не суперечать чинному законодавству.

13. Страхування в межах цих Додаткових умов до Правил може здійснюватися за окремо взятими ризиками або обмеженим набором причин та обставин настання страхового випадку, що визначені в договорі страхування.

14. При страхуванні на умовах цих Додаткових умов не вважаються страховими нижчезазначені випадки:

14.1. Загибелі тварини в результаті форс-мажорних обставин (війни, військових дій, революції, заколоту, повстання, громадянських заворушень, страйків, а також прямого або побічного впливу ядерного випромінювання та радіації).

14.2. Загибелі тварини в результаті неефективного керування господарством, голоду та недоїдання, невідповідного утримання та догляду за тваринами.

14.3. Будь-який збиток, що стався внаслідок загадкового зникнення тварини або втечі тварини.

14.4. Будь-який збиток, пов'язаний з загибеллю або хворобою тварини, причиною якої є обставини, що діяли до набуття сили договором страхування.

14.5. Будь-який збиток, пов'язаний з загибеллю або захворюванням тварини внаслідок незастрахованих за договором страхування подій.

15. Якщо інше не передбачено Договором, події, вказані в пункті 9 цих Додаткових умов до Правил не визнаються страховими випадками і понесені при цьому Страхувальником (або Вигодонабувачем) збитки не підлягають відшкодуванню, якщо ці події настали внаслідок:

15.1. захворювань і травм, що існували на момент укладення Договору, генетичних захворювань і вроджених аномалій;

15.2. ускладнень внаслідок планового щеплення, алергічних реакцій на введення лікарських засобів або побічної негативної дії лікарських засобів;

15.3. планового забою тварин, визнаних непридатними для подальшого господарського, в тому числі продуктивного та / або репродуктивного використання, або в результаті проведеної селекції чи забою з господарських міркувань;

15.4. проведення експериментальних досліджень із розведення тварин або з іншою метою;

15.5. проникнення граду через незакриті вікна або інші прорізи в місця утримання тварин, якщо ці прорізи не виникли в результаті дії граду;

15.6. тимчасового припинення (перерви) електропостачання, поломки технологічного обладнання та інженерних комунікацій;

15.7. виникнення хвороб, перелік яких визначено відповідною постановою Кабінету Міністрів України, на ліквідацію яких виділяється грошова допомога з державних фондів;

15.8. загибель (знищення) або вимушений забій тварини є наслідком ведення військових дій, введення воєнного стану, виникнення громадянських заворушень, радіоактивного забруднення, екологічних катастроф, інших подібних подій, які є обставинами непереборної сили та підтверджені відповідним чином;

15.9. захоплення, конфіскації, арешту, затримання Страхувальника (або Вигодонабувача), їх посадових осіб чи осіб, відповідальних за утримання застрахованих тварин, і спроб їх здійснення;

15.10. дій страйкарів, робочих в локауті або осіб, які беруть участь у порушенні трудової дисципліни, заколотах або актах цивільної непокори;

15.11. Тільки якщо інше додатково не зазначено в договорі страхування, не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок терористичних актів та їхніх наслідків.

«Терористичними актами» відповідно до цих Додаткових мов до Правил вважаються будь-які дії, пов'язані з застосуванням насильства в політичних або релігійних цілях (прямо або непрямо) і що включають до себе будь-яке застосування насильства з метою залякати громадськість або будь-яку частину громадськості.

16. Тварини вважаються застрахованими на території, зазначеній в договорі страхування.

16.1. Якщо інше не передбачене договором страхування, тварини вважаються застрахованими тільки на тих територіях (фермах, загонах, будівлях, ставках), що зазначені в договорі страхування як місце постійного знаходження тварин (місце страхування). Якщо застраховані тварини вилучаються з місця страхування, страховий захист припиняється.

16.2. Договором страхування можуть бути передбачені територіальні обмеження щодо пересування застрахованих тварин.

17. Страхові суми щодо застрахованих тварин встановлюються на підставі документів, що підтверджують вартість застрахованої тварини (або продукції, одержаної від цієї тварини в разі страхування на випадок «заборони на продаж продукції»), окремо за кожною твариною або за сукупністю тварин, що підлягають страхуванню та зазначені в договорі страхування. За вартість застрахованої тварини (продукції) приймається її балансова вартість, але не вища за дійсну вартість її реалізації.

17.1. Елітна група тварин може бути прийнята на страхування за їх новою закупівельною вартістю придбання тварини з аналогічними характеристиками (ринкова вартість племінної та/або високопродуктивної тварини відповідного виду, породи, віку, статі та ваги). При страхуванні робітничої худоби та спортивних коней страхова сума встановлюється з врахуванням амортизації.

17.2. Розмір страхової суми для тварин зазначених у п.п. 4.1 – 4.4 цих Додаткових умов до Правил, визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником в межах вартості застрахованих тварин на момент укладання Договору, внесення до нього змін чи доповнень, що не може перевищувати:

17.2.1. вартості тварини, визначеної шляхом множення середньої закупівельної ціни за 1 кг живої ваги, що склалась у певному регіоні, на вагу тварини, заявленої Страхувальником або встановленої Страховиком,

або

17.2.2. при страхуванні корів віком від 3 до 12 років та/або коней віком від 4 до 15 років – у межах вартості тварини, визначеної згідно з п.17.2.1, збільшеної на 25%, якщо інше особливо не зазначено в договорі страхування;

17.3. При страхуванні декількох наявних у господарстві Страхувальника тварин одного виду страхова сума встановлюється на кожну тварину окремо.

17.4. Страхова сума для собак, бджолосімей, хутрових звірів, декоративних та екзотичних птахів і тварин та інших тварин, що окремо не зазначені в цих Додаткових умовах та що можуть бути застраховані згідно з цими Додатковими умовами до Правил, встановлюється за домовленістю між Страховиком та Страхувальником, але не вище їх ринкової вартості.

17.5. Одночасно із страхуванням тварин, з окремим визначенням страхової суми можуть бути застраховані витрати Страхувальника, що зумовлені подіями, зазначеними у п.9 цих Додаткових умов до Правил, а саме:

витрати пов'язані з утилізацією туші тварини та її доставкою на звіроферму або завод м'ясо - кісткової муки;

витрати пов'язані з оплатою за розтин трупа, проведенням ветеринарно-санітарної експертизи м'яса туші тварини, тощо.

17.6. При укладенні договору страхування, за згодою сторін, може бути встановлена страхова сума (максимально виплачуване страхове відшкодування) по окремому страховому ризику, групі страхових ризиків, договору страхування в цілому.

17.7. Якщо інше особливо не зазначене в договорі страхування за згодою сторін, після виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Зменшення страхової суми здійснюється з дня настання страхового випадку. Щодо тварин, що придбалися замість загиблих, укладається новий договір страхування.

18. Розміри страхових тарифів за договором страхування тварин встановлюються за згодою Страховика та Страхувальника в залежності від категорії тварин, набору ризиків, умов утримання тварин, характеру діяльності Страхувальника та інших умов страхування. Базові страхові тарифи наведені в Додатку 1 до цих Додаткових умов до Правил.

19. Договором страхування може бути передбачена франшиза - частина збитку, що не відшкодовується Страховиком. Розмір франшизи визначається в договорі страхування за згодою сторін.

20. Договір страхування укладається на підставі усної або письмової заяви - анкети Страхувальника, ветеринарного свідоцтва, яке надано лікарем державного закладу ветеринарної медицини, що стверджує стан здоров'я тварин, щодо яких укладається договір страхування, факт проведення вакцинації та діагностичного обстеження, якість та безпечність продукції, що одержується від цих тварин, акту ветеринарного обстеження тварин, що підлягають страхуванню, та інших документів, що містять результати огляду тварин, місця та умов їх утримання.

20.1. При укладанні договору страхування тварин, його поновленні, внесенні змін до умов договору страхування, як правило, здійснюється огляд тварин, щодо яких укладається або діє договір страхування, а також місця та умов їх утримання. Страхувальник зобов'язаний надати представнику Страховика можливість здійснити такий огляд. Для здійснення такого огляду тварин представник Страховика може залучати дипломованого ветеринарного лікаря державного органу ветеринарного нагляду. Після здійснення огляду оформлюється акт ветеринарного обстеження тварин, що завіряється підписом Страховика, Страхувальника (для юридичних осіб - підписами керівника та/або головного бухгалтера, печаткою підприємства) та дипломованого ветеринарного лікаря державного органу ветеринарного нагляду, якщо такий був присутній при огляді. При необхідності додатково оформлюється письмова характеристика приміщень, в яких утримуються застраховані тварини, додаються плани ферми, карти місцевості, схеми обладнання, фотоматеріали та т.ін.

Після оформлення договору страхування опис, що був складений письмово, стає невід'ємною частиною договору страхування.

Страхувальник несе відповідальність за правдивість та повноту даних, наданих ним у заяві на страхування та зазначених в опису.

Якщо страхування тварин здійснюється без огляду та/або без опису, про це робиться спеціальний запис у договорі страхування.

20.2. Оформлення опису тварин, що належать Страхувальнику, та тварин, якими він розпоряджається на договірних умовах, здійснюється окремо одне від одного.

21. На додаток до обов'язків Страхувальника, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов до Правил Страхувальник зобов'язаний:

21.1. Надавати представникам Страховика можливість проведення огляду тварин, заявлених на страхування, до укладання договору страхування, в період його дії та після настання страхового випадку.

21.2. Дотримуватись законних, офіційних або зазначених у договорі страхування заходів безпеки, пов'язаних з утриманням застрахованих тварин.

21.3. негайно (протягом одного робочого дня або іншого строку, обумовленого в договорі страхування), як тільки про це стане відомо, повідомити Страховику про всі істотні зміни в ризику. Основними з них є:

- зміна будь-якої інформації, зазначеної в Заяві на страхування, якщо така була укладена письмово;
- зміна умов утримання тварини;
- зміна, ремонт, реконструкція або переобладнання систем охорони (в тому числі пожежної) та захисних заходів щодо утримання застрахованих тварин, порівняно зі станом на момент укладання договору страхування;
- передача тварин в оренду або заставу;
- передача тварин іншій особі;
- знесення, перебудова приміщення, в якому знаходяться застраховані тварини, а також приміщення, що знаходиться безпосередньо поруч з таким приміщенням.

22. На додаток до прав Страховика, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов до Правил Страховик має право:

22.1. При підвищенні ступеня ризику ініціювати внесення змін у договір страхування. Якщо Страхувальник в обумовлений строк не повідомив про зміну умов, пов'язаних з утриманням застрахованих тварин та інші зміни ризику, в тому числі зміни інформації, зазначеної в заяві на страхування (якщо така була укладена письмово), або відмовився прийняти

зміни в договір страхування, ініційовані Страховиком у зв'язку зі зміною умов утримання застрахованих тварин або іншими змінами ризику, при настанні страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування в тому разі, якщо настання страхового випадку було прямо або опосередковано пов'язане зі зміною ступеня страхового ризику, про що Страхувальник не повідомив Страховика або у зв'язку з яким Страхувальник відмовився внести зміни в договір страхування, якщо це передбачено договором страхування.

22.2. Брати участь у порятунку та збереженні застрахованих тварин, а також давати письмові рекомендації щодо зменшення збитку, що є обов'язковими для Страхувальника. В усіх випадках ці дії не можуть розглядатися як визнання обов'язку Страховика виплачувати страхове відшкодування.

23. На додаток до обов'язків Страхувальника, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов до Правил при настанні події, у зв'язку з якою Страхувальник має намір звернутися до Страховика з заявою про виплату страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний:

23.1. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку. Вжити всі можливі заходи для порятунку застрахованих тварин, у тому числі рекомендовані Страховиком. Страхувальник повинен, якщо це можливо, звертатися до Страховика за такими рекомендаціями.

23.2. Протягом 2-х годин (якщо інший строк особливо не зазначений в договорі страхування) з моменту, коли йому стало відомо про настання страхового випадку, заявити про подію в компетентні органи, зокрема: в органи Державної пожежної охорони (МНС) – у разі виникнення вогню.

23.3. Протягом 24 годин після того, як йому стало відомо або повинно було стати відомо про настання страхової події (не враховуючи вихідних та святкових днів), якщо інше не зазначене в договорі страхування, повідомити Страховика про настання страхового випадку, з наступною письмовою заявою. При усному повідомленні Страховика або при повідомленні за телефоном, одержати та зафіксувати номер запису в журналі реєстрації заяв про страховий випадок, повідомлений Заявнику представником Страховика.

23.4. Зберігати застрахованих тварин (продукцію) в тому виді, в якому вони опинилися після події, до огляду представником Страховика. Зміна картини наслідків події можлива тільки в тому випадку, якщо це диктується вимогами безпеки, санітарно-гігієнічними вимогами та/або прагненням зменшити розмір збитку.

23.5. Одержати від компетентних органів довідки, акти, висновки про причини і обставини загибелі, а також захворювання та падежу, вимушеного забою або знищення, що підтверджують факт події та її наслідки і надати їх Страховику.

23.6. Підтвердити письмово повідомлення, зазначене у п.23.3. цих Додаткових умов до Правил, якщо воно було зроблено в усній формі або за телефоном, протягом 7 днів після того, як йому стало відомо про настання страхового випадку (якщо договором страхування не передбачений інший строк), із зазначенням причин та обставин виникнення збитку, описом дій, здійснених Страхувальником при настанні страхового випадку, відомої інформації про винних та свідків. До листа необхідно додати наявні документи компетентних органів, що підтверджують інформацію, повідомлену Страхувальником.

23.7. В узгодженні зі Страховиком строки, але не пізніше одного місяця з дати виникнення страхового випадку, надати Страховику повний перелік загиблих, захворілих або викрадених застрахованих тварин. Якщо договір страхування укладений за принципом пропорційної відповідальності, Страховик може вимагати також перелік всіх застрахованих тварин, що були в наявності безпосередньо перед настанням страхового випадку. Перелік складається із зазначенням вартості загиблих, захворілих, забитих або викрадених тварин на день настання страхового випадку.

23.8. За запитом Страховика надати йому інші документи та інформацію, пов'язані із страховим випадком.

23.9. Надати Страховику можливість проводити огляд або обстеження загиблих, захворілих або забитих тварин та/або продукції, розслідування у відношенні причин та розміру

збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку і порятунку застрахованих тварин (або продукції). Зазначені дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплачувати страхове відшкодування у зв'язку зі збитком.

23.10. Надати Страховику за його вимогою та в погоджений строк документи, що підтверджують факт перебування застрахованих тварин в місці страхового випадку в момент настання страхового випадку.

23.11. Передати Страховику всі документи та вжити всі заходи для здійснення Страховиком права вимоги до осіб, відповідальних за настання страхового випадку.

24. Договором страхування можуть бути передбачені додаткові обов'язки Страхувальника при настанні страхової події, що не суперечать закону.

25. Сума збитку, викликаного страховим випадком, а також вартість застрахованих тварин (продукції, одержаної від застрахованих тварин у разі страхування на випадок «заборони на продаж продукції») на момент настання страхового випадку визначаються на підставі відомостей, зазначених у Протоколі огляду загиблих або пошкоджених тварин, документів, що підтверджують розмір збитку, а також Висновку, складеного експертом (експертною комісією). Експертиза проводиться Страховиком або за його рахунок.

Сума збитку розраховується:

25.1. При загибелі, вимушеному забої або викраденні тварин шкода визначається виходячи з балансової вартості тварин (але не більшої за дійсну реалізаційну вартість) на день їх страхування, підтвердженої заявою (додатком до договору). Сума шкоди визначається як різниця між страховою сумою, встановленою щодо застрахованої тварини (групи тварин), і сумою, отриманою Страхувальником (Вигодонабувачем) від реалізації придатного в їжу м'яса та реалізації шкір. Повна або часткова непридатність м'яса в їжу визначається ветеринарною службою.

25.1.1. При визначенні суми, отриманої Страхувальником (Вигодонабувачем) від реалізації придатного в їжу м'яса, у разі загибелі, вимушеного забою або викрадення тварини обов'язково враховується норматив виходу м'яса від живої ваги тварини, зданої на вимушений забій, в наступних розмірах (якщо інше особливо не зазначене в договорі страхування за згодою сторін):

Велика рогата худоба:	— середньої вгодованості	46,1%
	— нижче середньої вгодованості	43,0%
	— худа	39,1%
Свині:		66,8%
Коні віком від одного року і старше:	I категорія	54,2%
	II категорія	50,7%
Коні віком від 6 місяців до року:	I категорія	54,5%
	II категорія	51,0%
Коні віком до шести місяців:		52,8 %
Нестандартна конина:		46,0%

25.1.2. Якщо Страхувальником надано документ, у якому зазначено кількість придатного до вживання м'яса, що менше норми виходу, то збиток визначається як різниця між страховою сумою (вартістю тварини) і вартістю придатного до вживання м'яса, вихід якого визначено за поданим вище нормативом (якщо інший норматив не узгоджено в договорі страхування).

25.1.3. Ціна за 1 кг придатного до вживання м'яса визначається за ціною 1 кг, за якою м'ясо було реалізовано (на підставі наданого Страхувальником документа), але не нижче від вартості 1 кг м'яса, визначеної діленням вартості тварини (одержаної шляхом множення середньої закупівельної ціни за 1 кг живої ваги, що склалася в певному регіоні, на вагу тварини, визначену в акті направлення на вимушений забій) на вихід м'яса за нормативом.

25.1.4. Ціна за 1 кг живої ваги визначається на підставі документа спеціалізованих підприємств, до яких Страхувальник здав тварину на вимушений забій, але не нижче від середньої закупівельної ціни, що склалася у регіоні на момент страхового випадку.

25.1.5. Якщо Страхувальником подано документ про вартість зданої на вимушений забій тварини у живій вазі, страхове відшкодування виплачується у розмірі різниці між страховою сумою (вартістю тварини) і сумою, одержаною Страхувальником за здане м'ясо, з урахуванням розрахунку, викладеного в п.25.1.4 цих додаткових умов до Правил.

25.1.6. У випадку продажу Страхувальником частини м'яса туші вимушено забитої тварини Страховиком визначається вартість усього м'яса (з урахуванням вимог п.п. 25.1.1, 25.1.3 цих Додаткових умов до Правил).

25.1.7. Якщо внаслідок страхової події м'ясо вимушено забитої тварини спеціалістом ветеринарної медицини визнано непридатним до вживання в їжу, про що складається відповідний акт, і Страхувальник здав його на звіроферму, на завод м'ясо-кісткової муки тощо, то страхове відшкодування виплачується в сумі різниці між страховою сумою (вартістю тварини) і сумою, одержаною Страхувальником за здане м'ясо. Із розміру страхового відшкодування при цьому вираховується вартість шкіри тварини.

25.1.8. Якщо з причин, що привели до вимушеного забою тварини, м'ясо визнано повністю непридатним до вживання, страхове відшкодування визначається в такому ж порядку, як за загиблу тварину.

25.1.9. Непридатність м'яса до вживання встановлюється спеціалістом ветеринарної медицини на підставі висновків ветеринарно-санітарної експертизи туші та/або лабораторних досліджень.

25.1.10. В окремих випадках, якщо це передбачено умовами Договору, за письмовим погодженням між Страховиком та Страхувальником, останньому може бути виплачено страхове відшкодування за загиблу застраховану тварину у розмірі вартості витрат на придбання молодняка відповідного виду.

Умови цього пункту можуть застосовуватися також і у випадку вимушеного забою застрахованої тварини. В такому разі страхове відшкодування повинно бути зменшено на суму, одержану Страхувальником від реалізації тварини або м'яса, розраховану відповідно до п.п. 25.1.1, 25.1.4, 25.1.5, 25.1.6 цих Додаткових умов до Правил.

25.2. При поданні на м'ясокомбінат для вимушеного забою худоби виплата страхового відшкодування здійснюється на підставі даних Держветмережі, що підтверджують інвентарні номери тварин, призначених для забою, а також акт з м'ясокомбінату про паталогоанатомічну експертизу та про приймальну вартість зданої групи тварин. Витрати, пов'язані з транспортуванням худоби, санітарним ремонтом і т. ін., в розрахунок шкоди не входять, якщо інше особливо не зазначене в договорі страхування.

25.3. При втраті твариною працездатності або репродуктивної функції сума шкоди визначається як різниця між вартістю працездатної тварини та непрацездатної. Сума шкоди від переводу племінної тварини в рядові обчислюється як різниця між страховою сумою, встановленою щодо застрахованої тварини (групи тварин), і встановленою новою закупівельною вартістю тварини на даний момент; для робочої худоби і спортивних коней - як різниця між страховою сумою і встановленою балансовою (новою закупівельною) вартістю тварини, за вирахуванням амортизації.

25.4. При визначенні розміру страхового відшкодування враховуються одержані Страхувальником дотації або інші додаткові доплати.

25.5. Якщо встановлена страхова сума для застрахованої тварини (групи тварин, продукції) дорівнює або перевищує вартість застрахованої тварини (групи тварин, продукції), визначену експертом на момент настання страхового випадку, то сума страхового відшкодування визначається в розмірі суми збитку, розрахованого відповідно до порядку, зазначеного в п.25.1 – 25.4. цих Додаткових умов до Правил, за вирахуванням франшизи, передбаченої в договорі страхування.

Якщо встановлена страхова сума для застрахованої тварини (групи тварин, продукції) складає певну частку вартості застрахованої тварини (групи тварин, продукції), визначеної експертом на момент настання страхового випадку, згідно з умовами договору страхування (тобто страхова сума менше вартості застрахованих тварин (продукції)), страхове відшкодування

визначається в тій же частці від суми збитку, розрахованої відповідно до порядку, зазначеному у п.25.1. - 25.4. цих Додаткових умов до Правил, за вирахуванням франшизи, передбаченої договором страхування.

Якщо Страховиком встановлено, що при настанні страхового випадку у господарстві Страхувальника було в наявності більше тварин (одного виду, статі, однієї вікової групи та масті), ніж застраховано, та немає можливості провести достовірну ідентифікацію тварини, відносно якої укладено Договір, кожна з таких тварин вважається застрахованою на відповідну частку страхової суми встановленої за діючим Договором (або загальної страхової суми за діючими Договорами, якщо їх кілька), виходячи з фактичної кількості голів тварин, що були у господарстві Страхувальника на день страхового випадку. Страхове відшкодування в такому випадку виплачується в тій частині страхової суми, що припадає на одну тварину.

25.6. Розмір прямого збитку, пов'язаний з витратами Страхувальника, відповідно до п. 17.5 цих Додаткових умов до Правил, визначається у розмірі фактично понесених Страхувальником затрат, що підтверджуються відповідними документами, але не більше ніж відповідний ліміт за Договором.

25.7. Договором страхування може бути передбачений порядок визначення суми страхового відшкодування без застосування співвідношення вартості застрахованої тварини (групи тварин, продукції) та її страхової суми («за першим ризиком»). При цьому страхове відшкодування розраховується в розмірі суми збитку, за вирахуванням франшизи, передбаченої договором страхування, в межах страхової суми.

25.8. Кожна з сторін має право зажадати проведення додаткової незалежної експертизи. Така експертиза проводиться за рахунок сторони, що зажадала її проведення.

У випадку, якщо результатами експертизи буде встановлено, що відмова Страховика у виплаті відшкодування була необґрунтованою, Страховик бере на себе частку витрат з проведення експертизи, що відповідає співвідношенню суми, у виплаті якої було спочатку відмовлено, і суми відшкодування, виплаченої після проведення експертизи. Витрати на проведення експертизи по випадках, визнаних нестраховими, відшкодовує Страхувальник.

25.9. Якщо в договір страхування були внесені зміни в частині розмірів страхової суми, Страховик здійснює відшкодування збитку з врахуванням останньої зміни на момент настання страхового випадку.

25.10. Страховик не виплачує Страхувальнику відшкодування, що перевищує розмір збитку, навіть якщо в момент настання страхового випадку страхова сума перевищувала вартість застрахованої тварини (групи тварин, продукції).

25.11. Без згоди Страховика Страхувальник не має права відмовлятися від тварини (групи тварин або продукції), що залишилися після настання страхового випадку та придатних для реалізації, або частини стада, якщо застраховане було стадо (сім'я) тварин, хоча б і пошкоджено, але придатного до реалізації або використання. Залишкова вартість такої частини підлягає вирахуванню із загальної суми збитку.

25.12. Якщо грубе порушення Страхувальником або його представниками дійсних норм та правил (в тому числі протипожежних) експлуатації майнових об'єктів, що містять застрахованих тварин, сприяло виникненню або збільшенню збитку, то, залежно від ступеня провини Страхувальника або його представників, Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті, якщо це передбачено договором страхування.

25.13. Сума страхового відшкодування за кожен тварину (групу тварин, продукцію) не може перевищувати страхової суми, встановленої для такої тварини (групи тварин, продукції) і зазначеної в договорі страхування. Загальна сума страхових виплат за договором страхування не може перевищувати розміру загальної страхової суми, зазначеного в договорі страхування.

26. На додаток до переліку документів, необхідних для здійснення страхової виплати, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов Страховику також необхідні:

- документи компетентних органів (Державної ветеринарної служби, органів МВС, пожежної охорони, метеослужби, інших компетентних організацій), що підтверджують факт,

причини та обставини настання події, внаслідок якої застраховані тварини загинули, отримали пошкодження або зникли;

- довідки та документи, що підтверджують вартість тварини та розмір збитків;
- документи, що підтверджують факт наявності застрахованих тварин в місці, зазначеному в договорі страхування як місце дії договору страхування, в момент настання страхового випадку;

- довідку про приймальну вартість м'яса зданої групи тварин;
- довідку про приймальну вартість шкур зданої групи тварин.

У випадку заборони на реалізацію продукції:

- довідку про дійсну вартість продукції, заборона на реалізацію якої стала наслідком страхової події;

- документ Держветмережі, що підтверджує факт заборони на реалізацію продукції.

26.1. У випадку, якщо наданих документів недостатньо для підтвердження факту настання страхового випадку, визначення причин та обставин його настання, факту наявності тварин в місці, зазначеному в договорі страхування як місце дії договору страхування, в момент страхового випадку, а також розміру завданого збитку, то Страховик письмово повідомляє Страхувальника про необхідність проведення додаткового розслідування обставин страхового випадку, одержання додаткових експертних висновків про розмір заподіяного збитку або інших документів та/або інформації, необхідних для виплати страхового відшкодування. При цьому Страховик може самостійно направляти запити в компетентні органи про надання відповідних документів та інформації. Строк складання Страхового Акта при цьому відкладається до моменту отримання такої інформації.

26.2. В окремих випадках, якщо проміжок часу між датою встановлення факту настання страхового випадку і датою остаточного визначення розміру збитку перевищує 30 днів, Страховик, на прохання Страхувальника, має право здійснити авансову виплату страхового відшкодування. Розмір авансової виплати визначається Страховиком і згодом враховується при остаточних взаєморозрахунках.

27. При страхуванні на умовах цих додаткових умов до правил Договором страхування може бути передбачено, що виплата страхового відшкодування не здійснюється, якщо Страхувальник (його представник, Вигодонабувач):

27.1. Надав Страховику заздалегідь недостовірні документи або відомості, які впливали на оцінку ризику при укладенні договору страхування, або на об'єктивність встановлення причин і обставин настання випадку, що призвів до матеріального збитку.

27.2. Не вжив протягом строку, передбаченого договором страхування, законних, офіційних та/або погоджених зі Страховиком у договорі страхування заходів, спрямованих на запобігання виникненню збитку і зниження ступеня ризику.

27.3. Не надав Страховику необхідні документи для здійснення страхового відшкодування, передбачені договором страхування, та/або інформацію про страховий випадок, в тому числі документи, що підтверджують факт наявності та кількість застрахованих тварин в місці, зазначеному в договорі страхування як місце дії договору страхування на момент настання страхового випадку.

27.4. Не повідомив Страховику про зміни умов утримання та використання застрахованих тварин, в тому числі про випадки, зазначені у п.21.3. цих Додаткових умов до Правил, що сприяло виникненню страхового випадку, збільшенню його наслідків, або істотно вплинуло на ступінь ризику.

27.5. Відмовився внести зміни в договір страхування, пов'язані зі зміною ступеня застрахованих ризиків, якщо настання страхового випадку прямо або побічно пов'язане з такою зміною ступеня ризику.

27.6. Залишив застрахованих тварин або приміщення, в якому знаходилися застраховані тварини, без догляду у випадку, якщо пожежна або охоронна сигналізація або засоби охорони, зазначені в договорі страхування, не діяли, не були увімкнені або були несправні, або припустив безнаглядний випас або прогулянки застрахованих тварин.

27.7. Навмисне ввів Страховика або його представників в оману при визначенні причин, обставин або розміру збитку.

27.8. Відмовився від прав вимоги до осіб, відповідальних за настання страхового випадку, або здійснення цих прав виявилось неможливим з його провини.

27.9. Не виконував строків вакцинації, що призвело до захворювання або загибелі застрахованих тварин.

27.10. Не виконав вказівок ветеринара про забій травмованої або невиліковної тварини, внаслідок чого вона загинула.

27.11. Порушив зооветеринарні правила утримання та годування застрахованих тварин.

27.12. Склав договір страхування щодо хворих тварин, після чого тварина загинула внаслідок цих захворювань.

27.13. Не надав документи заготівельної організації про вартість зданого м'яса вимушено забитої тварини або одержану Страхувальником суму за здану на вимушений забій тварину живою вагою.

27.14. Припустив недбалість під час годівлі тварин, відсутність корму незалежно від причин, годівлю невідповідним або неякісним кормом, що було визначено спеціалістами ветеринарної медицини.

27.15. Порушив правила та норми пожежної безпеки, недотримання техніки безпеки, в тому числі щодо зберігання отруйних речовин.

27.16. Направив тварини на вимушений забій без участі або погодження Страховика.

27.17. Використовував застрахованих тварин не за призначенням.

27.18. Здійснив неякісне та несвоєчасне проведення профілактичних ін'єкцій і щеплень.

27.19. Передав застраховану тварину в інше господарство (іншому Страхувальнику) та загибель тварини, її вимушений забій або будь-яка інша подія, яка може до них призвести, сталися саме під час перебування тварини поза контролем Страхувальника (в іншому господарстві (у іншого Страхувальника)).

28. У випадку, якщо про обставини, зазначені в п.27. цих Додаткових умов до Правил, Страховику стало відомо після виплати страхового відшкодування, то він має право вимагати від Страхувальника повернення виплаченого відшкодування або його частини.

30. В усьому, що не зазначене в цих Додаткових умовах до Правил, взаємовідносини Страховика та Страхувальника (Вигодонабувача) регламентуються Правилами страхування.

ДОДАТОК №1

до Додаткових умов добровільного страхування тварин
до Правил добровільного страхування від вогневих
ризиків та стихійних явищ

1. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПРИ СТРАХУВАННІ ТВАРИН.

(Строк дії Договору страхування - 1 рік)

№	Страхові ризики	Тварини, звірі, птахи, промислова риба, сім'ї бджіл
1	«Загибель в результаті пожежі, механічного або термічного впливу та задимлення, що її супроводжують»	0,2
2	«Загибель в результаті удару блискавки».	0,05
3	«Загибель в результаті вибуху».	0,15
4	«Загибель в результаті падінням пілотованих літальних об'єктів або їхніх частин»	0,02
5	«Загибель в результаті стихійних лих»	0,25
6	ПО ПАКЕТУ РИЗИКІВ	0,67

2.Знижувальні коефіцієнти в залежності від розміру франшизи

Розмір франшизи, % від страхової суми	Коефіцієнт від 1 до нижчезазначеного розміру
1	0,95
1,5	0,92
2	0,89
3	0,85
5	0,80
10	0,75
15	0,65
Більш ніж 15	0,60

В залежності від наявності чи відсутності в минулому випадків, що пов'язані із застрахованим об'єктом та мають ознаки страхових, Страховик має право застосовувати до базового тарифу коригуючий коефіцієнт в діапазоні 0,5-2,5.

В залежності від розміру страхової суми за договором, Страховик має право застосовувати до базового тарифу коригуючий коефіцієнт в діапазоні 0,5-2,0.

В залежності від стану системи охорони та наявності чи відсутності в місці розташування застрахованого об'єкту вибухонебезпечних чи легкозаймистих речовин Страховик має право застосовувати до базового тарифу коригуючий коефіцієнт в діапазоні 0,5-1,8.

В залежності від територіального розташування предмету страхування Страховик має право застосовувати до базового тарифу коригуючий коефіцієнт в діапазоні 0,5-2,1.

В кожному конкретному випадку, при встановленні розміру страхового тарифу в залежності від факторів ризику та умов страхування, що не перелічені вище Страховик має право застосовувати до базового тарифу коригуючі коефіцієнти в діапазоні 0,2-2,7.

Коефіцієнти застосовуються до річної ставки базових страхових тарифів шляхом множення на базовий страховий тариф.

Норматив витрат на ведення справи встановлюється в розмірі до 40% від суми страхових внесків та зазначається в договорі страхування, але в будь-якому разі не більше 40 % від суми страхових внесків.

Актуарій (Свідоцтво № 03-002 від 26.11.2009 року)

/Карташов Ю.М. /

Додаток №3
до Правил добровільного страхування
від вогневих ризиків та стихійних явищ

Додаткові умови
добровільного страхування сільськогосподарських ризиків

1. За договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил на умовах, зазначених у цих Додаткових умовах, можуть бути застраховані:

1.1. Посіви сільськогосподарської культури, зазначені в такому договорі страхування – комплексне страхування.

Комплексним страхуванням, в рамках цих Додаткових умов до Правил, вважається страхування посівів сільськогосподарської культури або їх частини від ризиків загибелі (втрати) або пошкодження внаслідок подій, що наведені в пп. 2.3. цих Додаткових умов.

1.2. Майбутній врожай сільськогосподарської культури, зазначеної в такому договорі страхування – індексне страхування.

Індексним страхуванням, в рамках цих Додаткових умов до Правил, вважається страхування ризику втрати врожаю сільськогосподарської культури внаслідок подій, що вказані в пп. 2.3. цих Додаткових умов, у відношенні до усереднених натуральних показників її врожайності на визначеній території за попередні п'ять маркетингових періодів (якщо інший період особливо не зазначений в договорі страхування).

2. При страхуванні на умовах цих Додаткових умов до Правил страховим випадком є подія, що сталася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, а саме:

2.1. При комплексному страхуванні – завдання Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитків в результаті повної загибелі (пошкодження) рослин на всій або частині площі посіву, внаслідок настання події (страхового ризику), що фактично сталася в період дії договору страхування та не кваліфікується як виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, а саме внаслідок прямого впливу наступних подій (ризиків):

2.1.1. Заморозку, ожеледі, вимерзання;

2.1.2. Граду або удару блискавки;

2.1.3. Землетрусу;

2.1.4. Лавини, земельного зсуву, земельного або земельно-водного селю;

2.1.5. Пожежі, крім лісових пожеж;

2.1.6. Бурі, урагану, бурану;

2.1.7. Зливи, паводі, паводку;

2.1.8. Посухи чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому орошенню або заводненню;

2.1.9. Інших подій, що пов'язані з несприятливими зимовими погодними умовами.

2.1.10. Епітофійного розвитку хвороб, розмноження шкідників рослин, притаманних Україні, а також хвороб, які стали наслідком настання будь-якого з ризиків, визначених у підпунктах 2.1.1.-2.1.9. цих Додаткових умов до Правил.

2.2. При індексному страхуванні – завдання Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитків в результаті недоотримання врожаю сільськогосподарської культури внаслідок настання події (страхового ризику), що фактично сталася в період дії договору страхування та не кваліфікується як виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, а саме внаслідок прямого впливу наступних подій (ризиків):

2.2.1. Заморозку, ожеледі, вимерзання;

2.2.2. Граду або удару блискавки;

2.2.3. Землетрусу;

- 2.2.4. Лавини, земельного зсуву, земельного або земельно-водного селю;
- 2.2.5. Пожежі, крім лісових пожеж;
- 2.2.6. Бурі, урагану, бурану;
- 2.2.7. Зливи, паводі, паводку;
- 2.2.8. Посухи чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому орошенню або заводненню;
- 2.2.9. Інших подій, що пов'язані з несприятливими зимовими погодними умовами.
- 2.2.10. Епіфітійного розвитку хвороб, розмноження шкідників рослин, притаманних Україні, а також хвороб, які стали наслідком настання будь-якого з ризиків, визначених у підпунктах 2.2.1.-2.2.9. цих Додаткових умов до Правил.

2.3. Договір страхування може бути укладений на умовах обмеженого набору причин та обставин настання страхового випадку.

2.4. Якщо інше не передбачено умовами договору страхування, під повною загибеллю рослин сільськогосподарських культур розуміється загибель 70 (семидесяти) і більше відсотків рослин відповідної культури.

2.5. Факт настання подій, зазначених в п 2.1. та 2.2 цих Додаткових умов до Правил, визначається компетентними органами: Українським Гідрометцентром, Міністерством України з питань надзвичайних ситуацій і у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (МНС), Державним пожежним наглядом, Державною станцією захисту рослин, підрозділом Міністерства внутрішніх справ України (МВС) та іншим компетентним органом, до компетенції якого входить реєстрація таких випадків.

2.6. Подія, зазначена в п.2.1. та 2.2. вважається страховим випадком за умови наявності прямого безпосереднього зв'язку між настанням події (страхового ризику), зазначеної в п. 2.1. та 2.2, і виникненням у Страхувальника (Вигодонабувача) прямих збитків.

2.7. Під страховими ризиками, на випадок настання яких здійснюється страхування, зазначеними в п. 2.1 та 2.2 цих Додаткових умов до Правил, розуміється:

2.7.1. Заморозок – зниження температури нижче нуля градусів за Цельсієм на поверхні ґрунту та (або) рослин при позитивних середньодобових температурах повітря у період вегетації рослин культури, стосовно якої укладений Договір страхування.

У разі настання страхового випадку за ризиком „Заморозок” підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі озимих сільськогосподарських культур в результаті появи у рослин однієї або кількох таких ознак:

- Утворення внутрішньоклітинних кристалів льоду, що порушують клітинну структуру (клітинна загибель);

- Загибель репродуктивних органів рослини;

2.7.2. Ожеледь – утворення шару льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (вісяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року.

У разі настання страхового випадку за ризиком „Ожеледь” підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі озимих сільськогосподарських культур в результаті:

- Механічної дії (розриву вегетативних органів, кореневої системи);

- Порушення процесів газообміну рослин;

2.7.3. Вимерзання – дія низьких температур на ґрунті протягом більше трьох днів, на глибині залягання вузла кущення рослини, що дорівнюють або є нижчими критичної межі для озимих сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений Договір, у відповідному регіоні.

2.7.4. Град – випадання твердих частинок щільного льоду із купчасто-дошових хмар.

У разі настання страхового випадку за ризиком „Град” розуміються збитки, завдані внаслідок загибелі озимих сільськогосподарських культур в результаті:

- Безпосередньої механічної дії на надземні органи рослини;

- Розвитку вторинних захворювань сільськогосподарських культур;

2.7.5. Сильний вітер (буря, ураган) – дуже сильний вітер швидкість якого становить від 14 м/с (від 7 балів за шкалою Бофорта), якщо інше не зазначено в договорі страхування.

У разі настання страхового випадку за ризиком „Сильний вітер (буря, ураган)” підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі озимих сільськогосподарських культур в результаті незворотного виривання тощо.

2.7.6. Надлишкове зволоження – застоювання води на ґрунті, викликане зливою, повінню, паводком, тривалими дощами або випаданням великої кількості снігу на непромерзлий ґрунт.

У разі настання страхового випадку за ризиком „Надлишкове зволоження” підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі озимих сільськогосподарських культур в результаті:

- Порушення газообміну внаслідок застоювання води на ґрунті (явище вимокання);
- Випрівання внаслідок випадання великої кількості снігу на непромерзлий ґрунт;
- Розвитку захворювання, такого, як коренева або стеблова гниль;

2.7.7. Земельний або земельно-водний сель – потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів у горах і передгір'ях;

2.7.8. Землетрус – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантиї, що спричиняють коливання земної поверхні, деформацію в земній корі, сила якого перевищує 5 балів за міжнародною сейсмічною шкалою MSK-64, якщо інше не зазначено в договорі страхування;

2.7.9. Гірські обвали і сходження лавин – швидкий рух вниз схилом мас каменів, землі чи снігу в результаті дії сил земного тяжіння;

2.7.10. Зсув – зміщення мас гірських порід вниз схилом під дією сили земного тяжіння без втрати контакту з нерухомою основою на більш низький гіпсометричний рівень;

За ризиками, зазначеними у пунктах 2.7.9 і 2.7.10., крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у пунктах 8 та 9 цих Додаткових умов, Страховик не відшкодовує збиток, завданий внаслідок:

- Зсуву чи обвалу, що сталися в результаті проведення земляних, будівельних, підричних робіт чи будь-якої іншої діяльності людини;
- Прибережної або річкової ерозії ґрунтів;
- Підтоплення ґрунтовими водами та затоплення в результаті підвищення рівня підземних вод.

2.7.11. Пожежа – вогонь, що виник поза місцем, спеціально призначеним для його розведення і підтримання, або поширився за його межі і здатний поширюватися самостійно, в тому числі: висока температура, задимлення, виділення сажі і кіптяви в результаті пожежі (або тління) незалежно від місця виникнення пожежі та виділення корозійного газу, крім випадків підпалу.

У разі настання страхового випадку за ризиком «Пожежа» також підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі або пошкодження сільськогосподарської культури в результаті здійснення необхідних та доцільних заходів з гасіння пожежі чи запобігання поширенню пожежі, в тому числі збитки, завдані засобами пожежогасіння, незалежно від місця виникнення пожежі.

2.7.12. Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню або заводненню – зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи стихійних явищ (землетрусів, зсувів тощо) або протиправних дій третіх осіб, що робить неможливим проведення зрошення.

У разі настання страхового випадку за ризиком „Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню або заводненню” підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі озимих сільськогосподарських культур в результаті нестачі вологи.

2.7.13. Посуха – тривалий дефіцит опадів при підвищеному температурному режимі у період вегетації, внаслідок чого вичерпуються запаси вологи ґрунту за рахунок випаровування і транспірації.

Атмосферна (повітряна) посуха виражається у недостатній кількості опадів, утриманні високої температури повітря на фоні низької вологості повітря (менше 30 (тридцяти) відсотків) , якщо інше не зазначено в договорі страхування.

Ґрунтова посуха виражається у висушуванні ґрунту, що приводить до недостатнього забезпечення рослин водою і викликає передчасне пожовтіння та засихання рослин.

Подія визнається страховим випадком за ризиком „Посуха” за умови наявності таких обставин:

- Відносна вологість повітря вдень становить 30 (тридцять) відсотків і нижче протягом 10 (десяти) і більше днів, якщо інше не зазначено в договорі страхування;

- Запаси продуктивної вологи орного шару ґрунту становлять 10 мм і менше у період вегетації, якщо інше не зазначено в договорі страхування;

- Запаси продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту становлять 30 (тридцять) відсотків і менше від показника найменшої польової вологоємності (НПВ) в будь-яку пору року, якщо інше не зазначено в договорі страхування.

2.7.14. Несправжня перезимівля – припинення утворення або розвитку вторинної кореневої системи, викликане дією низьких температур нижче критичного рівня для озимої сільськогосподарської культури, стосовно якої укладений Договір страхування.

У разі настання страхового випадку за ризиком „Несправжня перезимівля” підлягають відшкодуванню збитки, завдані внаслідок загибелі сільськогосподарських культур в результаті пошкодження або загибелі вузла кушіння, або точки росту культур під час перезимівлі.

2.7.15. Епіфітотійний розвиток хвороб рослин – масове розповсюдження хвороб рослин, викликаних паразитичними збудниками, кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як епіфітотія.

За ризиком „Епіфітотійний розвиток хвороб рослин”, крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у пунктах 8 та 9 цих Додаткових умов, Страховик не відшкодовує збиток, завданий внаслідок дії карантинних об'єктів (організмів), зазначених у Переліку регульованих шкідливих організмів, затвердженому наказом Міністерства аграрної політики України, чинного на момент настання страхового випадку.

Епіфітотійне розмноження шкідників рослин – масове розмноження шкідників рослин, кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як епіфітотія.

2.8. При страхуванні майбутнього врожаю сільськогосподарської культури (індексному страхуванні) випадок визнається страховим за наявності:

2.8.1. посівів сільськогосподарської культури;

2.8.2. факту настання одного з випадків, передбачених п.2.2 цих Додаткових умов до Правил;

2.8.3. факту зниження середньої врожайності застрахованої сільськогосподарської культури в адміністративно-територіальному районі, в якому вирощується така сільськогосподарська культура, нижче рівня страхової врожайності, встановленої в договорі страхування;

Відсутність хоча б однієї з вищеназваних умов виключає визнання Страховиком випадку страховим.

3. За договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил на умовах, зазначених у цих Додаткових умовах, страхова сума визначається:

3.1. При страхуванні посівів сільськогосподарської культури (комплексному страхуванні) страхова сума може визначатись будь-яким з наступних способів (їх комбінацій):

3.1.1. Як сума витрат, понесених у зв'язку з вирощуванням окремої сільськогосподарської культури.

При цьому страхова сума у відношенні застрахованих посівів сільськогосподарських культур розраховується як добуток площі посівів сільськогосподарських культур, прийнятих на страхування, і суми, встановленої у межах планових витрат Страхувальника на посів і вирощування цих сільськогосподарських культур, передбачених технологією вирощування, до поновлення вегетації (після зими), але не пізніше ніж дата закінчення дії договору

страхування, на підставі даних технологічної карти, плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), бухгалтерських документів (із розрахунку на 1 га посівної площі даної сільськогосподарської культури).

3.1.2. Як очікувана вартість сільськогосподарської культури, що вирощується.

При цьому страхова сума у відношенні застрахованих посівів сільськогосподарських культур розраховується як добуток площі посівів сільськогосподарських культур, прийнятих на страхування, і планової (очікуваної) вартості одиниці врожаю, розрахованої як співвідношення планових витрат на посів та вирощування сільськогосподарської культури на один гектар та середньої врожайності сільськогосподарської культури з одного гектару, визначеної на підставі даних технологічної карти, плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), бухгалтерських документів, тощо (із розрахунку на 1 га посівної площі даної сільськогосподарської культури).

3.1.3. Як очікуваний дохід (прибуток) від продажу сільськогосподарської культури, що вирощується.

При цьому страхова сума у відношенні застрахованих посівів сільськогосподарських культур розраховується як добуток площі посівів сільськогосподарських культур, прийнятих на страхування, і очікуваного доходу (прибутку) від продажу сільськогосподарської культури, визначеної на підставі даних технологічної карти, плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), бухгалтерських документів (із розрахунку на 1 га посівної площі даної сільськогосподарської культури).

3.2. При страхуванні майбутнього врожаю сільськогосподарської культури (індексному страхуванні) страхова сума у відношенні врожаю кожної з застрахованих сільськогосподарських культур розраховується як добуток площі посівів сільськогосподарської культури, середньої врожайності цієї культури, рівня покриття гарантованої врожайності і страхової вартості одиниці врожаю, вказаної в договорі страхування, за формулою:

$$C_c = S * U_{cp} * PP/100 * CB,$$

де:

C_c – страхова сума, грн.;

S – площа посівів сільськогосподарської культури, га;

U_{cp} – середня врожайність сільськогосподарської культури ц/га;

PP – рівень покриття гарантованої врожайності застрахованої сільськогосподарської культури, %;

CB – страхова вартість одиниці врожаю сільськогосподарської культури, грн/ц

3.2.1. Середня врожайність сільськогосподарської культури визначається:

1) Для господарств, які займалися вирощуванням сільськогосподарської культури, прийнятої на страхування, останні 5 років – на підставі даних про врожайність сільськогосподарської культури за останні 5 років з 1 га згідно зі звітами форми 29-СГ і форми 4-СГ у господарстві Страхувальника, або;

2) Для господарств, які не займалися вирощуванням сільськогосподарської культури, прийнятої на страхування, останні 5 років – на підставі довідки Управління агропромислового розвитку районної державної адміністрації про середній районний показник врожайності відповідної культури за останні 5 років з 1 га, поданої Страхувальником.

3.2.2. Рівень покриття гарантованої врожайності застрахованої сільськогосподарської культури наводиться в договорі страхування і визначається у відсотках (долях) від середнього багаторічного значення врожайності, зазначеної в такому договорі страхування.

3.2.3. страхова вартість одиниці сільськогосподарської культури встановлюється за згодою Сторін в межах:

1) Для господарств, які займалися вирощуванням сільськогосподарської культури, прийнятої на страхування, останні 5 років – середньої ціни реалізації врожаю

сільськогосподарської культури за останні 5 років, згідно зі звітом встановленої форми, наданим Страхувальником, або;

2) Для господарств, які не займалися вирощуванням сільськогосподарської культури, прийнятої на страхування, останні 5 років – середньої ціни реалізації відповідної сільськогосподарської культури у районі за останні 5 років за даними Управління агропромислового розвитку районної державної адміністрації, або;

3) Планової собівартості одиниці врожаю, розрахованої як співвідношення планових витрат на посів та вирощування сільськогосподарської культури на один гектар та середньої врожайності сільськогосподарської культури з одного гектару (Уср.);

4) Якщо майбутній врожай сільськогосподарської культури є заставою для отримання кредиту в фінансовій установі чи при укладенні форвардного контракту, страхова вартість одиниці врожаю сільськогосподарської культури встановлюється в розмірі вартості одиниці продукції, зазначеної в договорі застави або форвардному контракті, але не вище ринкової вартості на момент укладання договору страхування.

3.3. Страхова сума може бути встановлена окремо для кожного окремого поля або для кожної застрахованої сільськогосподарської культури.

4. Договором страхування може бути встановлена безумовна франшиза. Безумовна франшиза може бути встановлена:

4.1. Від страхової суми по кожній застрахованій сільськогосподарській культурі;

4.2. Від страхової суми за кожним окремим полем сільськогосподарської культури;

4.3. Від загальної страхової суми за договором страхування.

5. При страхуванні на умовах цих Додаткових умов страхові тарифи встановлюються згідно до Додатку 1 до цих Додаткових умов до Правил.

Страховий тариф та страховий платіж визначаються для кожного окремого поля сільськогосподарської культури або для кожної застрахованої сільськогосподарської культури окремо.

6. Договір страхування набуває чинності в порядку, передбаченому умовами договору страхування і діє до:

6.1. При страхуванні посівів сільськогосподарської культури (комплексному страхуванні) – 24 години 00 хвилин (за київським часом) дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення строку дії договору, але не пізніше дати початку відновлення вегетації (в тому числі весняної) посівів сільськогосподарських культур (в тому числі озимих), стосовно яких укладений договір страхування, у відповідній агрокліматичній зоні.

6.2. При страхуванні майбутнього врожаю сільськогосподарської культури (індексному страхуванні) – 24 години 00 хвилин (за київським часом) дати закінчення строку збирання врожаю сільськогосподарської культури, встановленої агротехнічними вимогами для цієї культури у відповідному регіоні, але не пізніше дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення строку дії договору, і не пізніше 20 (двадцяти) днів після дати початку збиральних робіт відповідної сільськогосподарської культури у господарстві Страхувальника.

7. Місцем дії договору страхування є місцезнаходження посівів сільськогосподарських культур, зазначене у договорі страхування.

8. Якщо інше не передбачене умовами договору страхування, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов Страховик не виплачує страхове відшкодування у разі повної загибелі або пошкодження посівів (в тому числі озимих) сільськогосподарських культур або недоотримання врожаю сільськогосподарської культури внаслідок:

8.1. Забруднення й зараження навколишнього середовища;

8.2. Застосування атомної зброї, впливу ядерного вибуху, проникаючої радіації, радіоактивного зараження будь-яким ядерним паливом або відходами в результаті згоряння ядерного палива (у цьому виключенні мається на увазі процес ядерного розпаду, що самопідтримується);

8.3. Війни, інтервенції, збройних конфліктів, воєнних дій будь-якого роду (незалежно від оголошення війни), громадянської війни та безладдя;

8.4. Заколоту, бунту, страйку, локауту, збройного повстання, революції, захоплення влади військовими або узурпації влади, введення воєнного стану або пов'язаних із цим грабежів і мародерства;

8.5. Прямих або опосередкованих наслідків терористичних актів, включаючи пожежу або вибух, що прямо або опосередковано пов'язані з терористичними актами;

8.6. Конфіскації, націоналізації, реквізиції, наказів будь-якого уряду, органів державної влади або місцевого самоврядування, військової влади або внаслідок дії будь-якого закону;

8.7. Будь-яких військових маневрів, навчань або інших військових заходів та (або) їхніх наслідків, дії мін, бомб та (або) інших знарядь війни, вибухових речовин;

8.8. Події, не обумовленої в Договорі страхування як страховий випадок;

8.9. Події, що сталася до початку дії Договору, але була виявлена після початку його дії, а також якщо збиток завданий після закінчення строку дії Договору;

8.10. Обставин, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів, щоб запобігти настанню страхового випадку;

8.11. Події, що сталася поза зазначеним місцем дії Договору;

8.12. Необережності Страхувальника (Вигодонабувача), їхніх працівників, представників, членів їхніх сімей або осіб, які діяли за їхнім дорученням (у тому числі з метою збільшення розміру страхового відшкодування). Під необережністю розуміється, що особа:

8.12.1. Передбачала можливість настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), але легковажно розраховувала на те, що вони не настануть (злочинна самовпевненість);

8.12.2. Не передбачала можливості настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), хоча повинна була та мала таку можливість (злочинна недбалість).

Факт необережності встановлюється на підставі вироку суду або за згодою Сторін Договору;

8.13. Повна загибель (знищення) або пошкодження сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений Договір, у результаті тривалого впливу атмосферних опадів та (або) погодних умов, якщо такі умови не відповідають визначенню стихійних явищ в цих Додаткових умовах та (або) договорі страхування;

8.14. Порухення агротехнології посіву (висадження) та (або) вирощування культур, у тому числі викликаного низьким рівнем організації праці та (або) відсутністю у Страхувальника необхідної кількості паливно-мастильних матеріалів; робочої сили; насіння; добрив і пестицидів; сільськогосподарської техніки й автотранспорту; карантинних заходів;

8.15. Невідповідності фізіологічних і якісних параметрів сільськогосподарських культур (в тому числі озимих), щодо яких укладений договір страхування, агрокліматичним умовам і стану ґрунтів даної зони;

8.16. Неправильного оброблення посівного матеріалу пестицидами або іншими отрутохімікатами, а також внесення надлишкової кількості добрив чи отрутохімікатів;

8.17. Механічних пошкоджень, заподіяних рослинам при культивуванні, збиранні, поливанні, зрошенні або іншому обробленні;

8.18. Використання нерайонованих і несертифікованих сортів насіння.

9. Якщо інше не передбачене умовами договору страхування, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов не підлягають відшкодуванню збитки, якщо:

9.1. Страхувальник без письмового погодження із Страховиком заорав пошкоджені посіви, пересіяв їх, або допустив випас худоби;

9.2. Під час огляду Страховиком загиблих посівів озимих сільськогосподарських культур в період відновлення весняної вегетації рослин виявлено відсутність залишків загиблої культури у відповідній фазі розвитку і у кількості рослин менше 400 (чотирьохсот) шт/м кв. на момент перед настанням страхового випадку.

9.3. Не підлягає відшкодуванню моральна шкода, неустойки, штрафи, пені та інші стягнення, упущена вигода, платежі з відшкодування збитків третім особам будь-якого виду та інші непрямі збитки.

10. Сторони договору страхування зобов'язані дотримуватися умов договору, цих Додаткових умов та Правил страхування.

Сторони договору зобов'язуються взаємодіяти, дотримуючись принципу „найвищої довіри сторін”, тобто сумлінно повідомляти одна одну про всі відомі або суттєві факти, що можуть вплинути на виконання ними умов договору, що укладається, оцінку страхового ризику, змінення страхового ризику та про обставини і причини настання страхового випадку (в тому числі комерційну інформацію, побутові подробиці, результати службових розслідувань тощо). При цьому Сторони відповідають за розголошення без згоди іншої Сторони відомостей, отриманих від неї.

10.1. На додаток до обов'язків, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов договором страхування можуть бути передбачені наступні додаткові обов'язки Страховика:

10.1.1. Прийняти рішення про здійснення виплати страхового відшкодування або аргументовано відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування після отримання від Страхувальника документів, що підтверджують факт, обставини, причини настання страхового випадку, розмір завданого внаслідок страхового випадку збитку, зазначених у пункті 12 цих Додаткових умов;

10.1.2. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у строк, передбачений договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати одержувачеві страхового відшкодування пені у розмірі 0,1 % простроченого платежу за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки НБУ, яка діяла в період, за який нарахована пеня;

10.1.3. Відшкодувати витрати, зазані Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення розміру збитку у порядку, передбаченому договором страхування;

10.1.4. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили ступінь страхового ризику, збільшення вартості сільськогосподарських культур або майбутнього врожаю або збільшення ступеня страхового ризику протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання відповідної заяви Страхувальника переукласти договір страхування, внести зміни до умов договору страхування або припинити його дію, якщо інше не зазначено в договорі страхування.

10.1.5. Протягом 7 (семи) робочих днів, якщо інше не зазначено в договорі страхування, з дня одержання від Страхувальника письмового повідомлення про подію, що може бути визнана страховим випадком, згідно з пунктом 11.6. цих Додаткових умов, провести огляд загиблих посівів озимих сільськогосподарських культур та скласти акт огляду.

10.2. На додаток до обов'язків, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов договором страхування можуть бути передбачені наступні додаткові обов'язки Страхувальника:

10.2.1. При укладенні договору страхування надати достовірну інформацію Страховикові (в тому числі у заяві про страхування), що стосується предмета договору, а також про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінення ступеня страхового ризику, і надалі негайно, але не пізніше 3 (трьох) робочих днів з дня, коли Страхувальнику стало про це відомо, інформувати Страховика про будь-яке змінення ступеня страхового ризику;

10.2.2. При укладенні договору страхування або внесенні до його умов змін, а також у будь-який час протягом строку дії договору на вимогу Страховика надати можливість представнику Страховика провести огляд сільськогосподарських культур, щодо яких укладається договір, з'ясувати умови їх посіву та (або) вирощування, а також переглянути документи, що стосуються процесу технології вирощування та (або) документи, на підставі яких встановлена страхова сума;

10.2.3. Вживати всіх можливих заходів та дій, в тому числі рекомендованих Страховиком або компетентними органами, з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком;

10.2.4. Дотримуватися агротехнічних вимог посіву і вирощування сільськогосподарських культур (в тому числі озимих), стосовно яких укладений договір страхування, правил і норм техніки безпеки, пожежної та вибухобезпеки, вимог відповідних державних органів нагляду;

10.2.5. Повідомити письмово Страховика протягом 3 (трьох) робочих днів про настання події, що може призвести до загибелі посівів сільськогосподарських культур; а також будь-якої події (несприятливі погодні умови), що має прямий вплив на стан посівів сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений договір страхування, та (або) побічну причетність до розміру можливого збитку.

У письмовому повідомленні повинні бути наведені найбільш суттєві відомості про несприятливі погодні умови, що встановилися, та про можливу загрозу посівам сільськогосподарських культур, щодо яких укладений договір страхування, в тому числі: повинно бути зазначено, яка саме подія сталася, зазначені дата її настання, тривалість, інтенсивність та інші характеристики. У повідомленні також повинні бути зазначені номери ділянок (полів) посівів сільськогосподарських культур, на яких спостерігаються вплив несприятливих погодних умов, відображені результати попереднього обстеження посівів безпосередньо після встановлення несприятливих погодних умов, зокрема: фаза розвитку рослин на момент настання події; площа посівів сільськогосподарських культур, охоплена несприятливими погодними умовами. Одночасно з цим Страхувальник зобов'язаний звернутися до відповідних компетентних органів, зазначених у пункті 2.5. цих Додаткових умов, для одержання документів, що підтверджують факт встановлення несприятливих погодних умов, що можуть істотно вплинути на посіви сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений договір страхування;

10.2.6. При укладенні договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета договору;

10.2.7. Повідомити Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком, протягом 3 (трьох) робочих днів, якщо інше не зазначено в договорі страхування, та діяти згідно з умовами, визначеними у пункті 11 цих Додаткових умов;

10.2.8. За письмовим зверненням Страховика у разі розгляду обставин події, яка може бути визнана страховим випадком, в суді видати Страховикові довіреність на право представляти інтереси Страхувальника при розгляді такої справи;

10.2.9. Здійснювати пересівання сільськогосподарської культури, стосовно якої укладений договір страхування, після отримання письмового погодження на це Страховика;

10.2.10. Сповідати Страховика протягом 3 (трьох) робочих днів, якщо інше не зазначено в договорі страхування, про всі випадки одержання компенсації (відшкодування завданих збитків), в тому числі після здійснення виплати страхового відшкодування, та повернути Страховикові протягом 30 (тридцяти) робочих днів отримане страхове відшкодування (чи його відповідну частину) та відшкодувати витрати Страховика на проведення розслідування та експертизи з метою визначення розміру завданого збитку (частину витрат на експертизу, що відповідає співвідношенню частини страхового відшкодування, яка підлягає поверненню Страховикові, і суми виплаченого страхового відшкодування за цим страховим випадком);

10.2.11. Якщо після здійснення виплати страхового відшкодування за договором страхування виявиться така обставина, що за договором, цими Додатковими умовами, Правилами страхування або чинним законодавством України повністю чи частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на отримання страхового відшкодування, повернути Страховику виплачене страхове відшкодування протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня отримання відповідної письмової вимоги від Страховика;

10.3. На додаток до прав Страховика, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов договором страхування можуть бути передбачені наступні додаткові права Страховика:

10.3.1. Перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації, документацію, що стосується предмета договору страхування, виконання Страхувальником (Вигодонабувачем)

умов договору страхування, а також вимагати надання додаткових документів, що мають значення для оцінення ступеня страхового ризику, при укладенні договору і у будь-який момент строку його дії;

10.3.2. При укладенні та у будь-який час протягом строку дії договору страхування оглядати в присутності Страхувальника (його представника) сільськогосподарські культури, стосовно яких укладений договір, з'ясовувати умови їх посіву і вирощування, дотримання правил і норм техніки безпеки, пожежної та вибухобезпеки, вимог відповідних органів нагляду (за умови попереднього погодження зі Страхувальником часу та місця такого огляду); давати рекомендації щодо запобігання настанню страхового випадку;

10.3.3. Брати участь у заходах, спрямованих на запобігання та зменшення розміру завданого збитку; за власною ініціативою і за власні кошти (самостійно або з залученням експертів) з'ясовувати причини та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком, вимагати від Страхувальника надання інформації, необхідної для встановлення факту та обставин настання страхового випадку або розміру страхового відшкодування, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею; розпочати огляд місця події, що може бути визнана страховим випадком, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання такої події. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком події страховим випадком;

10.3.4. Робити запити про відомості, пов'язані з настанням події, яка за умовами договору страхування може бути визнана страховим випадком, до компетентних органів, підприємств, установ і організацій, що можуть володіти інформацією про обставини настання події, пов'язаної із розслідуванням причин, обставин і визначенням розміру завданого збитку;

10.3.5. Відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо для цього виникнуть підстави, передбачені договором страхування, цими Додатковими умовами, Правилами страхування та (або) чинним законодавством України;

10.3.6. Якщо відповідно до умов договору страхування страховий платіж сплачується кількома частинами (внесками), утримати при здійсненні виплати страхового відшкодування суму несплачених частин (внесків) страхового платежу;

10.3.7. Ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов договору страхування, дострокове припинення дії договору з письмовим повідомленням Страхувальника про причини прийняття такого рішення;

10.3.8. Вимагати від Страхувальника повернення отриманого (в тому числі Вигодонабувачем) страхового відшкодування (повністю або частково), якщо протягом строку позовної давності, встановленого чинним законодавством України, стануть відомі нові обставини настання страхового випадку, що позбавляють одержувача страхового відшкодування на підставі умов договору страхування права на одержання страхового відшкодування (повністю або частково);

10.4. На додаток до прав, зазначених в Правилах, при страхуванні на умовах цих Додаткових умов договором страхування можуть бути передбачені наступні додаткові права Страхувальника:

10.4.1. У разі незгоди з результатами експертизи загиблих озимих сільськогосподарських культур внаслідок настання страхового випадку, вартість якої була оплачена Страховиком, організувати за власний рахунок проведення повторної експертизи незалежною спеціалізованою організацією;

10.4.2. Оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика здійснити виплату страхового відшкодування та (або) його розмір;

10.4.3. Отримати дублікат договору страхування у разі втрати його оригіналу протягом періоду дії договору, для чого потрібно звернутися до Страховика з письмовою заявою про видавання дублікату. Після цього втрачений примірник вважається недійсним, і виплати страхового відшкодування згідно з втраченим примірником не здійснюються;

10.4.4. Ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов договору страхування, дострокове припинення дії договору за умови письмового повідомлення Страховика про причини прийняття такого рішення.

11. Якщо інше не передбачено договором страхування, у разі настання події, передбаченої умовами договору страхування, яка може призвести до завдання збитків і може бути кваліфікована як страховий випадок, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

11.1. Вжити всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, збереження посівів сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений договір страхування, та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, з'ясування характеру та обставин настання події, що стала причиною збитків, а також забезпечення можливості пред'явлення Страховиком права вимоги до відповідальних осіб (якщо такі є);

11.2. У найкоротший строк після настання події повідомити відповідні компетентні державні органи або установи, звернення до яких передбачене чинним законодавством України, і викликати на місце події їхніх представників, дочекатися їх і отримати від них документи, що підтверджують факт, час і обставини настання події, зокрема:

11.2.1. У разі настання події за ризиком „Стихійні явища”, а саме: заморозку, ожеледі, вимерзання, граду, сильного вітру, надлишкового зволоження, посухи і несправжньої перезимівлі – Гідрометцентру або МНС;

11.2.2. У разі настання події за ризиком „Стихійні явища”, а саме: удару блискавки, земельного або земельно-водного селю, землетрусу, гірських обвалів і сходу лавин, зсуву ґрунту, зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню або заводненню внаслідок впливу стихійних явищ – МНС;

11.2.3. У разі настання події за ризиками „Стихійні явища”, а саме: зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню або заводненню внаслідок протиправних дій третіх осіб – органів МВС;

11.2.4. У разі настання події за ризиками „Епіфітотійний розвиток хвороб рослин” і „Епіфітотійне розмноження шкідників рослин” – Державної станції захисту рослин;

11.3. До прибуття представників компетентних державних органів та установ згідно з підпунктом 11.2. цих Додаткових умов не змінювати картину події, за винятком лише дій з рятування людей, майна або запобігання надзвичайним ситуаціям;

11.4. У разі неприбуття представників органів, зазначених у підпункті 11.2. цих Додаткових умов, на місце події звернутися до територіального відділення компетентного державного органу, яке сповіщалося про подію, для отримання довідки, що підтверджує факт і час звернення;

11.5. Повідомити Страховика відповідно до підпункту 10.2.5. цих Додаткових умов;

11.6. Протягом 3 (трьох) робочих днів, якщо інше не зазначено в договорі страхування, з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до умов договору страхування може бути визнано страховим випадком, письмово повідомити Страховика.

У письмовому повідомленні повинні бути зазначені відомості, що підтверджують факт настання події, що може бути визнана страховим випадком, додані документи компетентних органів, що підтверджують фактичний вплив несприятливих погодних умов, що стали причиною загибелі посівів сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений договір страхування, та інша необхідна інформація. А також повинен бути наведений короткий опис характеру і ступеня загибелі посівів сільськогосподарських культур, зазначені номери ділянок (полів), на яких ці культури були посіяні, відображені результати обстеження посівів, площа, на якій загинули посіви, окремо виділена площа посівів, запланована до пересівання або підсіву, наведені посилання на повідомлення, що були раніше направлені Страховикові відповідно до підпункту 10.2.5. цих Додаткових умов;

11.7. Зберігати протягом 7 (семи) робочих днів, якщо інше не зазначено в договорі страхування, після повідомлення Страховика про подію, яку може бути визнано страховим випадком, до прибуття представника Страховика залишки посівів, місце події, навколишні предмети у вигляді, у якому вони залишилися після події, якщо Страхувальник не вживає інших заходів для запобігання подальшому збитку або за приписом компетентних державних органів, що проводять розслідування на місці події, або за згодою Страховика, і надалі погоджувати всі свої дії з усунення наслідків події зі Страховиком;

11.8. Виконувати рекомендації Страховика щодо дій у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком;

11.9. Забезпечити представникові Страховика можливість безперешкодного огляду місця події, що може бути визнана страховим випадком, у строки, передбачені підпунктом 11.7. цих Додаткових умов, з'ясування причин та обставин настання події, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку. Представник Страховика разом із Страхувальником або його представником має право почати огляд місця події, не очікуючи офіційного повідомлення Страхувальника про настання події. Якщо Страхувальник або його представник відмовляють йому в цій можливості, то Страховик вправі відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування;

11.10. Повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що має відношення до події, що може бути визнана страховим випадком, та документи, передбачені пунктом 12 цих Додаткових умов; вжити заходів для збирання і передавання Страховику всіх необхідних документів для визначення розміру завданого збитку та прийняття рішення про здійснення виплати або відмову здійснити виплату страхового відшкодування і реалізації Страховиком права вимоги до особи, відповідальної в настанні страхового випадку;

11.11. За 3 (три) робочі дні до проведення робіт з підсівання, пересівання, культивуації та (або) дискування загиблих посівів сільськогосподарських культур повідомити Страховика про намір їх проведення і погодити з представником Страховика дату огляду полів (ділянок), де такі роботи плануються проводитися, до їх початку та під час їх проведення.

12. Якщо інше не передбачено договором страхування, для встановлення причин, наслідків, обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування та визначення його розміру Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний надати Страховику відповідні документи, зокрема:

12.1. Письмову заяву про виплату страхового відшкодування;

12.2. Договір або його дублікат, що належить Страхувальникові;

12.3. Письмове повідомлення про настання події, що може бути визнана страховим випадком згідно з підпунктом 11.6. цих Додаткових умов;

12.4. Документи, що згідно з чинним законодавством України дозволяють ідентифікувати одержувача страхового відшкодування;

12.5. Документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо загиблих посівів сільськогосподарських культур або щодо врожаю сільськогосподарської культури (договір оренди землі, документи, що підтверджують витрати на вирощування сільськогосподарської культури, державний акт на землю, договір застави, інші документи на запит Страховика);

12.6. Довідку компетентного державного органу або державного органу нагляду про факт та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком. Залежно від характеру та обставин настання події відповідно до підпункту 11.2. цих Додаткових умов такими документами можуть бути документи відповідної компетентної установи або організації:

12.6.1. Акт про пожежу, висновок органів Державного пожежного нагляду про пожежу із зазначенням причини її виникнення;

12.6.2. Довідка Гідрометцентру або МНС із описом природних подій (на дату їх настання у місці дії Договору), що стали причиною загибелі сільськогосподарських культур (у разі бурі, урагану у довідці повинні бути зазначені відомості про середню швидкість вітру);

12.6.3. Копія заяви Страхувальника про подію (те, що трапилося) в органи внутрішніх справ про порушення кримінальної справи;

12.6.4. Копія постанови про порушення або про відмову в порушенні кримінальної справи (у всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь органи МВС, прокуратури й інші правоохоронні органи). Вимога про порушення кримінальної справи за фактом події, що сталася, не є обов'язковою тільки в тому випадку, якщо слідчі або органи дізнання відмовили в порушенні кримінальної справи (постанова про відмову у

порушенні кримінальної справи) відповідно до пункту 2, 4, 5, 8 статті 6 Кримінально-процесуального кодексу України, а також коли щодо винної особи (обвинуваченої) винесено постанову про застосування примусових заходів медичного характеру. При цьому Страхувальник зобов'язаний надати відповідні документи (вирок, постанова тощо), що підтверджують зазначені обставини;

12.6.5. За наявності охорони, забезпеченої сторонньою організацією, копія договору з охоронним підприємством або позавідомчою охороною на здійснення охорони культур, стосовно яких укладений договір страхування.

12.7. Технологічну карту, документи, які підтверджують фактичні витрати на посів, вирощування сільськогосподарської культури та (або) збирання врожаю (акти списання насіння, пестицидів, добрив, дорожні листи, тощо);

12.8. Документи, що підтверджують якість посівного матеріалу сільськогосподарської культури (сортові сертифікати, посвідчення про кондиційність насіння, підтвердження про проведення протруєння насіння тощо);

12.9. Документи, що підтверджують фактично проведені технологічні операції (з обробки ґрунтів, внесення добрив, засобів захисту рослин тощо);

12.10. Документи, що підтверджують проведення Страхувальником робіт з підсівання, пересівання, культивуації та (або) дискування у місці настання події, що може бути визнана страховим випадком;

12.11. Копію постанови (рішення) суду, якщо внаслідок настання страхового випадку відкрите провадження у справі в судовому порядку;

12.12. Документи, що підтверджують здійснені Страхувальником витрати щодо запобігання або зменшення розміру збитку;

12.13. Лист Вигодонабувача із зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування у разі призначення Вигодонабувача та наявності у нього законних підстав для отримання страхового відшкодування;

12.14. Інші документи, передбачені Договором страхування, на обґрунтований письмовий запит Страховика щодо факту, обставин, причин настання страхового випадку, розміру зазаного збитку, а також майнового інтересу особи, яка є одержувачем страхового відшкодування.

13. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховикові у формі оригіналів, нотаріально завірених копій, простих копій за умови надання Страховикові можливості звірення копій цих документів з їхніми оригіналами.

14. Якщо документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надані в неповному обсязі та (або) в неналежній формі, або оформлені з порушенням наявних норм (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо), виплата страхового відшкодування не здійснюється (відстрочується) до усунення (виправлення) цих недоліків. Про наявність таких невідповідностей, порушень Страховик повідомляє Страхувальникові в письмовій формі протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання таких документів.

15. Враховуючи особливості конкретного страхового випадку та залежно від виду культури, застрахованих ризиків та інших чинників, Страховик може зменшити перелік документів, передбачений пунктом 12 цих Додаткових умов.

16. При страхуванні на умовах цих Додаткових умов використовується наступний порядок та умови здійснення виплати страхового відшкодування:

16.1. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування на підставі письмової заяви про виплату страхового відшкодування та страхового акта, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, визначеній Страховиком.

16.2. З метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач у разі підготування ним необхідних документів) повинен надати Страховикові документи, передбачені пунктом 12 цих Додаткових умов.

16.3. Страховик з метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування робить запити про відомості, пов'язані з настанням страхового випадку, до компетентних органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку:

16.3.1. Якщо у Страховика виникли обгрунтовані сумніви щодо достовірності наданих Страхувальником (Вигодонабувачем у разі підготування ним необхідних документів) відомостей і документів, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку, а також розмір завданого збитку;

16.3.2. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини настання страхового випадку та розмір завданого збитку. У такому разі з метою встановлення обставин, причин настання страхового випадку і розміру збитку Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку проводить експерт незалежної експертної організації.

16.4. Протягом 30 (тридцяти) робочих днів з моменту одержання Страховиком від Страхувальника документів, передбачених пунктом 12 цих Додаткових умов, та відповідей на запити Страховика до підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку (зазначений строк рахується від дня одержання Страховиком останнього документа від Страхувальника або відповіді підприємств, установ та організацій на запит), необхідних для підтвердження факту, причин, обставин і наслідків настання страхового випадку та визначення розміру збитків, Страховик:

16.4.1. Приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування шляхом складення страхового акта і здійснює виплату страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня складення страхового акта;

16.4.2. Приймає обгрунтоване рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування. Страховик письмово повідомляє Страхувальника про прийняття рішення про відмову з обгрунтуванням причин протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

16.5. Якщо відносно Страхувальника (Вигодонабувача) за цим страховим випадком порушена кримінальна справа, рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування приймається після закінчення провадження у справі.

16.6. Сума виплат страхового відшкодування за один або декілька страхових випадків, що сталися протягом строку дії договору страхування, для кожного окремого поля (ділянки) посівів сільськогосподарської культури не може перевищувати страхової суми для такого поля (ділянки) сільськогосподарської культури, зазначеної у додатку до договору страхування.

16.7. У разі здійснення виплати страхового відшкодування обсяг зобов'язань Страховика (максимальний розмір страхового відшкодування, який на момент укладення договору страхування дорівнює страховій сумі) зменшується на розмір виплаченого відшкодування. При цьому:

16.7.1. Якщо в період з моменту настання страхового випадку до моменту прийняття Страховиком рішення про здійснення виплати (або про відмову здійснити виплату) страхового відшкодування за цим випадком настав інший (наступний) страховий випадок, обсяг зобов'язань Страховика на момент настання іншого (наступного) страхового випадку:

1) У разі прийняття Страховиком рішення про здійснення виплати страхового відшкодування за попереднім страховим випадком вважається зменшеним на розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті за попереднім страховим випадком, з дня настання такого страхового випадку;

2) У разі прийняття Страховиком рішення про відмову здійснити виплату страхового відшкодування за попереднім страховим випадком не змінюється;

16.7.2. У кожному разі рішення Страховика про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) страхового відшкодування за наступним страховим випадком Страховик приймає після прийняття ним рішення про здійснення виплати (відмову здійснити виплату) страхового відшкодування за попереднім страховим випадком.

16.8. Загальний розмір суми виплачених страхових відшкодувань при настанні страхових випадків протягом строку дії договору страхування не може перевищувати страхову суму за цим договором.

16.9. Договір страхування, за яким сплачене страхове відшкодування, розмір якого менший за розмір страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії.

16.10. При страхуванні на умовах, зазначених в п.1.1. цих Додаткових умов (комплексне страхування), у разі настання страхового випадку страхове відшкодування за загибллі посіви сільськогосподарських культур, щодо яких укладений договір страхування, визначається у розмірі прямих (реальних) збитків Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку щодо кожного окремого поля (ділянки) культури з відрахуванням розміру безумовної франшизи для відповідного поля (ділянки), зазначеної у договорі страхування.

Страхове відшкодування = прями збитки (ПЗ) – франшиза

16.10.1. У випадку повної загибелі застрахованих посівів розмір прямих (реальних) збитків визначається як добуток площі посівів загиблої сільськогосподарської культури (га) та фактичних витрат на посів та вирощування озимої сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн/га) (або очікуваної вартості вирощуваної сільськогосподарської культури (грн/га), або очікуваного доходу (прибутку) з одиниці площі від продажу вирощуваної сільськогосподарської культури (грн/га)).

Якщо інше не передбачено договором страхування, під повною загибеллю посівів сільськогосподарської культури розуміється наявність середньої кількості паростків на 1 кв. метр посівної площі менш ніж 30 % від первісної щільності рослин. Первісна щільність рослин встановлюється в Акті про стан сходів застрахованих сільськогосподарської культури.

16.10.2. У випадку часткового збитку (якщо середня кількість паростків складає менш ніж 50 % від первісної щільності рослин, якщо інше не передбачено договором страхування), збиток визначається відповідно до Таблиці у залежності від сорту застрахованої сільськогосподарської культури, і середньої кількості паростків застрахованої сільськогосподарської культури, що відновила вегетацію, на 1 кв. м посівної площі. Середня кількість паростків визначається шляхом підрахунку кількості рослин на 1 кв.м у декількох довільних місцях кожного постраждалого поля.

Сума збитку розраховується як добуток частки збитку, що визначається відповідно до нижченаведеної Таблиці, посівній площі постраждалого поля і величини фактично понесених Страхувальником витрат на посів і вирощування застрахованої сільськогосподарської культури відповідного сорту (крім вартості органічних добрив), але не більше суми, розрахованої, виходячи зі страхової суми на 1 га, наведеної в договорі страхування.

Таблиця
залежності величини збитку від середньої кількості паростків
застрахованої культури, що відновила вегетацію після зими

<i>Середня кількість паростків, що відновили вегетацію після зими (у % від первісної щільності рослин)</i>	<i>Частка збитку, %</i>
50	0
49	2
48	4
47	6
46	8
45	10
44	14
43	18
42	22
41	26
40	30
39	36
38	42
37	48
36	54
35	60

<i>Середня кількість паростків, що відновили вегетацію після зими (у % від первісної щільності рослин)</i>	<i>Частка збитку, %</i>
34	68
33	76
32	84
31	92
30	100

16.11. При страхуванні на умовах, зазначених в п.1.2 цих Додаткових умов (індексне страхування), у разі настання страхового випадку недоотримання врожаю сільськогосподарської культури, щодо якої укладений договір страхування, величина страхового відшкодування щодо кожної з застрахованих сільськогосподарських культур визначається як добуток посівної площі застрахованої сільськогосподарської культури (S), зазначеної в додатку до договору страхування, страхової вартості одиниці врожаю сільськогосподарської культури (СВ), зазначеної в додатку до договору страхування, і різниці між страховою врожайністю (У ср.* РП/100, згідно з пунктом 3.2. цих Додаткових умов) і фактичною врожайністю застрахованої сільськогосподарської культури у рік здійснення страхування, яка зазнала втрат під впливом застрахованих ризиків, за вирахуванням безумовної франшизи.

Формула для розрахунку страхового відшкодування щодо кожної з застрахованих сільськогосподарських культур:

Страхове відшкодування = СВ * S * (РП/100*У ср. – У ср.201_) – Франшиза,

де:

СВ – страхова вартість одиниці врожаю сільськогосподарської культури (згідно з підпунктом 3.2.3. цих Додаткових умов);

S – посівна площа застрахованої сільськогосподарської культури;

РП – рівень покриття гарантованої врожайності сільськогосподарської культури, виражений у відсотках (згідно з підпунктом 3.2.2. цих Додаткових умов);

У ср. – середня врожайність сільськогосподарської культури (згідно з підпунктом 3.2.1. цих Додаткових умов);

У ср.201_ – фактична врожайність застрахованої сільськогосподарської культури у рік здійснення страхування, яка зазнала втрат під впливом застрахованих ризиків.

У випадку, якщо значення величини Страхового відшкодування, розраховане за формулою, менше або дорівнює нулю, то страхові виплати за дану сільськогосподарську культуру не здійснюються.

16.12. Сума страхових виплат щодо кожної з застрахованих сільськогосподарських культур не може перевищувати страхову суму щодо такої культури, зазначену в договорі страхування.

16.13. Якщо інше не передбачено умовами договору страхування, Страховик відшкодує Страхувальнику (Вигодонабувачу) витрати, здійснені останнім з метою запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, але не більше 5 (п'яти) відсотків від страхової суми для поля (ділянки) посівів, щодо яких вони були здійснені, які разом із сумою страхового відшкодування не можуть перевищувати розміру страхової суми, встановленої у договорі страхування для відповідного поля (ділянки).

17. Підставами для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування є:

17.1. Навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача, працівників Страхувальника (Вигодонабувача), їхніх представників або осіб, які діяли за їхнім дорученням), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянських або службових обов'язків, у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності й ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника й інших зазначених у цьому пункті осіб встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

17.2. Вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем) – фізичною особою умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку. Якщо названі особи є юридичними

особами, зазначена підстава відноситься до їхніх працівників або осіб, які діяли за їхнім дорученням;

17.3. Надання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт та обставини настання страхового випадку;

17.4. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником (Вигодонабувачем) Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, та (або) якщо цей факт не підтверджується компетентними державними органами або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру й розміру завданого збитку;

17.5. Одержання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, винної у їх завданні. Якщо збиток відшкодований частково, виплата страхового відшкодування здійснюється з відрахуванням суми, отриманої від зазначених осіб як компенсація завданого збитку;

17.6. Відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки, або якщо реалізація цього права стала неможлива з вини Страхувальника (Вигодонабувача);

17.7. Наявність обставин, які є виключеннями зі страхових випадків і обмеженнями страхування, передбаченими пунктами 8 та 9 цих Додаткових умов;

17.8. Невиконання або неналежне виконання Страхувальником своїх обов'язків, за договором страхування та цими Додатковими умовами;

17.9. Порушення Страхувальником встановлених чинним законодавством та (або) нормативними актами правил пожежної безпеки;

17.10. Інші випадки, передбачені чинним законом.

18. Якщо інше не передбачено договором страхування, якщо Страхувальник (Вигодонабувач), не вжив необхідних і доцільних заходів для запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, порятунку або збереження посівів сільськогосподарських культур, щодо яких укладений договір страхування, після настання страхового випадку, усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, Страховик має право зменшити розмір страхового відшкодування на 50 (п'ятдесят) відсотків розміру збитків, що підлягають відшкодуванню.

19. У відношенні інших питань, не оговорених в цих Додаткових умовах, діють відповідні положення Правил.

Додаток №1
до Додаткових умов
добровільного страхування
сільськогосподарських ризиків
до Правил добровільного страхування
від вогневих ризиків та стихійних явищ

Базові річні страхові тарифи зі страхування сільськогосподарських ризиків

1. Базові річні страхові тарифи з комплексного страхування - відповідно до п 2.1 Додаткових умов добровільного страхування сільськогосподарських ризиків.

1.1. Базові річні страхові тарифи з комплексного страхування врожаю сільськогосподарських культур

Таблиця №1.1

(у % від страхової суми)

№ п/п	Страхові ризики	Озимі культури	Ярові зернові культури	Технічні культури	Кормові культури	Баштанні культури	Овочеві культури	Інші культури	Культури у захищеному ґрунті
1.	Заморозок, ожеледь, вимерзання	4,0	0,05	0,3	0,2	0,5	0,5	1,0	0
2.	Град або удар блискавки	1,0	1,7	2,5	2,5	3,2	2,9	2,0	2,0
3.	Землетрус	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
4.	Лавина, земельний зсув, земельний або земельно-водний сель	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
5.	Пожежа, крім лісових пожеж	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,35	0,15
6.	Буря, ураган, буря	0,7	1,4	1,8	1,9	1,9	1,9	1,6	1,0
7.	Злива, повінь, повінь	1,5	2,6	2,9	2,0	1,5	1,5	1,6	1,0
8.	Посуха чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню	3,0	4,7	2,9	3,0	3,9	4,0	3,0	2,5
9.	Інші ризики	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	3,5
10.	Епіфітототійний розвиток хвороб, розмноження шкідників	1,7	1,7	1,7	1,7	2,7	2,9	1,9	0
11.	Всі ризики	13,45	13,7	13,75	12,95	15,35	15,35	12,8	10,3

Актурій

Карташов Ю.М. (свідоцтво №03-002 від 26.11.2009)

1.2. Базові річні страхові тарифи зі страхування багаторічних насаджень.

Таблиця №1.2

(у % від страхової суми)

№ п/п	Страхові ризики	Багаторічні насаджень	Виноградники	Розсадники багаторічних насаджень
1.	Заморозок, ожеледь, вимерзання	2,9	3,2	3,5
3.	Град або удар блискавки	2,2	2,4	2,0
4.	Землетрус	0,1	0,1	0,1
5.	Ураган, смерч, буря, злива, повінь, сель	3,2	3,6	2,7
6.	Пожежа, крім лісових пожеж	0,45	0,7	0,5
7.	Епіфітототійний розвиток хвороб, розмноження шкідників	2,0	3,0	2,0
8.	Інші ризики	3,0	3,0	2,0
9.	Всі ризики	13,85	16	12,8

Актуарій

Карташов Ю.М. (свідоцтво №03-002 від 26.11.2009)

2. Базові річні страхові тарифи з індексного страхування – відповідно до пп. 2.2 Додаткових умов добровільного страхування сільськогосподарських ризиків.

Таблиця №2.1

(у % від страхової суми)

№ п/п	Страхові ризики	Озимі культури	Ярові зернові культури	Технічні культури	Кормові культури	Баштанні культури	Овочеві культури	Інші культури	Культури у захищеному ґрунті
1.	Заморозок, ожеледь, вимерзання	3,4	0,05	0,35	0,2	0,5	0,7	1,0	0
2.	Град або удар блискавки	1,7	3,8	4,6	4,1	6,9	6,5	5,1	2,0
3.	Землетрус	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
4.	Лавина, земельний зсув, земельний або земельно-водний сель	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
5.	Пожежа, крім лісових пожеж	0,2	0,5	0,6	0,3	0,3	0,3	0,35	0,15
6.	Буря, ураган, буран	2,3	2,7	2,7	3,2	1,9	3,4	3,3	1;0
7.	Злива, повідь, повінь	2,2	5,0	2,9	3,3	1,5	1,5	1,6	1,0
8.	Посуха чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню	3,1	4,2	4,6	4,3	3,9	4,0	3,0	2,5
9.	Епіфітототійний розвиток хвороб, розмноження шкідників	1,7	1,7	1,7	1,7	2,7	2,9	1,9	0
10	Інші ризики	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,8
11	Всі ризики	16,75	20,1	19,6	19,25	19,85	21,45	18,4	10,6

Актуарій

Каргашов Ю.М. (свідоцтво №03-002 від 26.11.2009)

2.2. Базові тарифи зі страхування багаторічних насаджень.

Таблиця №2.2

(у % від страхової суми)

№ п/п	Страхові ризики	Багаторічні насадження	Виноградники	Розсадники багаторічних насаджень
1.	Заморозок, ожеледь, вимерзання	7,5	8,5	3,5
3.	Град або удар блискавки	5,1	5,7	2,0
4.	Землетрус	0,1	0,1	0,1
5.	Ураган, смерч, буря, злива, повінь, сель	5,5	3,6	2,7
6.	Пожежа, крім лісових пожеж	0,55	0,75	0,6
7.	Епіфітототійний розвиток хвороб, розмноження шкідників	2,3	3,5	2,4
8.	Інші ризики	3,0	3,0	2,0
9.	Всі ризики	24,05	25,15	13,3

Актуарій

Карташов Ю.М. (свідоцтво №03-002 від 26.11.2009)

3. Коригуючі коефіцієнти до Базових річних страхових тарифів зі страхування сільськогосподарських ризиків

3.1. В залежності від регіону розташування предмету страхування може застосовуватися коригуючий коефіцієнт відповідно до таблиці №3.

Таблиця №3.

№	Регіон	Коригуючий коефіцієнт	№	Регіон	Коригуючий коефіцієнт
1	АРК Крим	0,992	14	Одеська	1,093
2	Вінницька	1,063	15	Полтавська	0,968
3	Волинська	0,984	16	Рівненська	0,970
4	Дніпропетровська	0,984	17	Сумська	0,970
5	Житомирська	1,008	18	Тернопільська	1,014
6	Закарпатська	1,011	19	Харківська	0,980
7	Запорізька	1,068	20	Херсонська	1,108
8	Івано-Франківська	0,991	21	Хмельницька	0,926
9	Київська	0,893	22	Черкаська	0,991
10	Кіровоградська	1,023	23	Чернівецька	1,016
11	Луганська	1,046	24	Чернігівська	0,964
12	Львівська	0,887	25	Донецька	1,036
13	Миколаївська	1,013			

3.2. В залежності від кліматичних та географічних особливостей адміністративно-територіального району, в якому вирощується сільськогосподарська культура, може застосовуватися коригуючий коефіцієнт в діапазоні від 0,4 до 1,5.

3.3. В залежності від розміру франшизи може застосовуватися коригуючий коефіцієнт відповідно до таблиці №4.

Таблиця №4.

Розмір франшизи, %	Значення коефіцієнту
до 10	1,30
20	1,10
30	1,0
40	0,85
50	0,70
більше 50	0,6

3.4. В залежності від територіального розташування предмету страхування може застосовуватися коригуючий коефіцієнт в діапазоні від 0,4 до 2,2.

3.5. В залежності від наявності чи відсутності страхових випадків у минулому, що пов'язані з предметом страхування, може застосовуватися коригуючий коефіцієнт в діапазоні від 0,4 до 3,0.

3.6. В залежності від страхової суми може застосовуватися коригуючий коефіцієнт в діапазоні від 0,65 до 1,5.

3.6. В кожному конкретному випадку, при встановленні страхових тарифів залежно від ступеня ризику, умов страхування, виду діяльності, технологічних особливостей виробництва, періоду страхування (сезонного фактору) та додаткових істотних факторів, можуть застосовуватись підвищувальні (від 1,0 до 3) та знижувальні (від 1,0 до 0,3) коефіцієнти.

Норматив витрат на ведення справи встановлюється в розмірі до 40% від суми страхових внесків та зазначається в договорі страхування, але в будь-якому разі не більше 40 % від суми страхових внесків.

Актуарій

Карташов Ю.М. (свідоцтво №03-002 від 26.11.2009)

Таблиця 1 (дод.)

Додатку 1
до Правил добровільного
страхування від вогневих ризиків
та стихійних явищ

Страхові тарифи (% від страхової суми)

Найменування предмету страхування	Страхові ризики					
	Пожежа	Удар блискавки	Вибух	Падіння пілотованих літальних об'єктів, їх частин	Стихійні лиха	ПО ПАКЕТУ РИЗИКІВ
Інші майнові об'єкти та предмети майна, тарифи по яких окремо не зазначені в цих Правилах	0.25	0.07	0.1	0.05	0.15	0,62

Страховик може при визначенні розміру страхового платежу використовувати коефіцієнти до базових страхових тарифів, в залежності від умов конкретного Договору страхування та факторів ризику: оснащеності застрахованого помешкання, його вогнестійкості, технічних особливостей об'єкта, поверховості будинків, наявності засобів пожежогасіння, віддаленості від найближчого поста пожежної служби, аварійних і ремонтних служб, наявності засобів охорони, географічного положення та інших факторів, що впливають на ступінь страхового ризику. Розміри таких коефіцієнтів не можуть виходити за межі: 0.03 – 4.0.

Норматив витрат на ведення справи встановлюється в розмірі до 40% від суми страхових внесків та зазначається в договорі страхування, але в будь-якому разі не більше 40 % від суми страхових внесків.

Актуарій (Свідоцтво № 03-002 від 26.11.2009 року)

 /Карташов Ю.М. /

Державна комісія з регулювання ринків
 фінансових послуг України

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Член комісії - директор департаменту
 Наймен, дана посади

Кашкин О.М.
 Прізвище, ініціали прізвища

Підпис

Дата *22.12.11р*

Реєстраційний номер *1011272*

Зширо, продумервано та скріплено печаткою
 Голова Правління
Сергей Александрович Кашкин
 Туз М.А.